

Арнаулы салық режимдері

3	120,33
4	381,56
53	729,86

23; 5%	235,	362; 5%	423; 5%	345; 4%	289; 4%
1 Июль 2014	1 Август 2014	1 Сентябрь 2014	1 Октябрь		

-
- 1) шағын бизнес субъектілері үшін арнаулы салық режимі.
- 2) шаруа немесе фермер қожалықтары үшін арнаулы салық режимі.
- 3) ауыл шаруашылығы өнімдерін, акваөсіру (балық өсіру шаруашылығы) өнімін өндіруші заңды тұлғалар және селолық тұтыну коопертивтері үшін арнаулы салық режимі.

Арнаулы салық режимдерінің түрлері

- 1) шағын бизнес субъектілері үшін арнаулы салық режимі :
  - патент негізіндегі арнаулы салық режимі;
  - оңайлатылған декларация негізіндегі арнаулы салық режимі

- 2) шаруа немесе фермер қожалықтары үшін арнаулы салық режимі;

- 3) ауыл шаруашылығы өнімдерін, акваөсіру (балық өсіру шаруашылығы) өнімін өндіруші заңды тұлғалар және селолық тұтыну коопертивтері үшін арнаулы салық режимі.

Арнаулы салық режимі шағын бизнес субъектілері үшін төлем көзінен ұсталатын салықтарды қоспағанда, әлеуметтік салықты және корпоративтік немесе жеке табыс салығын есептеу мен төлеудің оңайлатылған тәртібін белгілейді. Осы тармақта көрсетілмеген салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер бойынша есептеу, төлеу және салық есептілігін тапсыру жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен жүргізіледі.

Арнаулы салық режимдері қолданылатын тұлғаларға салық салу мақсатында салық төлеушінің өзге оқшауланған құрылымдық бөлімшесі болып оның функцияларының бір бөлігін орындайтын, орналасқан жері бойынша тұрақты жұмыс орындары жабдықталған аумақтық оқшауланған бөлімше танылады. Егер жұмыс орны бір айдан асатын мерзімге құрылса, ол тұрақты болып есептеледі.

Шағын бизнес субъектілері үшін арнаулы салық режимдерін қолданатын салық төлеушілердің табысына мөлшері сәйкес айқындалатын табыстардың мынадай түрлері қосылады:

- 1) тауарларды өткізуден, жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден түсетін табыс, оның ішінде роялти, мүлікті жалға беруден түсетін табыс;
- 2) міндеттемелерді есептен шығарудан түсетін табыс;
- 3) талап ету құқығын басқаға беруден түсетін табыс;
- 4) бірлескен қызметті жүзеге асырудан түсетін табыс;
- 5) таңылған немесе борышкер таныған айыппұлдар, өсімпұлдар және басқа да санкция түрлері (егер салық төлеуші бюджетпен есеп айырысуды жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен жүзеге асырған кезеңде, бұрын бұл сома шегерімге жатқызылмаса, негізсіз ұсталып, бюджеттен қайтарылған айыппұлдардан басқа);
- 6) мемлекеттік бюджет қаражатынан шығындарды жабуға алынған сомалар;
- 7) материалдық құндылықтардың түгендеу кезінде анықталған артық шығуы;
- 8) кәсіпкерлік мақсатта пайдалануға арналған, өтеусіз алынған мүлік түріндегі табыс (қайырымдылық және демеушілік көмекті қоспағанда);
- 9) жалға беруші дара кәсіпкердің жалға берілген мүлкін күтіп ұстауға және жөндеуге арналған шығыстарын жалға алушының өтеуі;
- 10) жалға алушының жалға алу шарты бойынша төлемақы есебіне есептелетін, дара кәсіпкерден жалға алған мүлікті күтіп ұстауға және жөндеуге арналған шығыстары.

Шағын бизнес субъектілері үшін арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушінің табысы ретінде салық салу мақсатында мыналар қарастырылмайды:

1) өтеусіз берілген мүлікті беруші салық төлеуші үшін – осындай берілген мүліктің құны;

2) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес мемлекет мұқтажы үшін сатып алынатын активтерді өткізу;

3) егер тауар бірлігінің құны тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және осындай беру күнінде қолданыста болған айлық есептік көрсеткіштің 5 еселенген мөлшерінен аспаса, жарнамалық мақсатта (оның ішінде сыйға тарту түрінде) өзіне берілген, дара кәсіпкер өтеусіз алған тауардың құны қаралмайды.

Шағын бизнес субъектілері салықтарды есептеу мен төлеудің, сондай-ақ олар бойынша салық есептілігін табыс етудің төменде санамаланған тәртіптерінің біреуін ғана дербес таңдауға құқылы:

- 1) жалпыға бірдей белгіленген тәртіп;
- 2) патент негізіндегі арнаулы салық режимі;
- 3) оңайлатылған декларация негізіндегі арнаулы салық режимі.

Жалпыға бірдей белгіленген тәртіпке ауысқан кезде жалпыға бірдей белгіленген тәртіп күнтізбелік бір жыл қолданылғаннан кейін ғана келесі арнаулы салық режиміне ауысуға болады.

Жалпыға бірдей белгіленген тәртіпке ауысқан кезде жалпыға бірдей белгіленген тәртіп күнтізбелік екі жыл қолданылғаннан кейін ғана арнаулы салық режиміне қайта ауысуға болады.

Мыналардың арнаулы салық режимін қолдануға құқығы жоқ.

- 1) филиалдары, өкілдіктері бар заңды тұлғалардың;
- 2) заңды тұлғалар филиалдарының, өкілдіктерінің;
- 3) әртүрлі елді мекендерде өзге де оқшауланған құрылымдық бөлімшелері және (немесе) салық салу объектілері бар салық төлеушілердің;
- 4) басқа заңды тұлғалардың қатысу үлесі 25 проценттен асатын заңды тұлғалардың;
- 5) құрылтайшысы немесе қатысушысы бір мезгілде арнаулы салық режимін қолданатын басқа заңды тұлғаның құрылтайшысы немесе қатысушысы болып табылатын заңды тұлғалардың;
- 6) агенттік шарттар (келісімдер) негізінде қызметті жүзеге асыратын салық төлеушілердің.
- 7) коммерциялық емес ұйымдардың;
- 8) дивидендтер, сыйақылар, роялти түрінде алынған табыстарды қоспағанда, Қазақстан Республикасынан тысқары жерлердегі көздерден табыстар алатын заңды тұлғалардың
- 9) Қазақстан Республикасының аумағында халықаралық мамандандырылған көрмені ұйымдастыру және өткізу жөніндегі қызметті жүзеге асыратын ұйымдардың қолдануға құқығы жоқ.

Мынадай қызмет түрлерін жүзеге асыратын салық төлеушілердің шағын бизнес субъектілері үшін арнаулы салық режимін қолдануға құқығы жоқ

- 1) акцизделетін тауарларды өндіруге;
- 2) акцизделетін тауарларды сақтауға және көтерме саудада өткізуге;
- 3) мұнай өнімдерінің жекелеген түрлерін - бензинді, дизель отынын және мазутты өткізуге;
- 4) лотереяларды (мемлекеттік (ұлттық) лотереялардан басқа) ұйымдастыруға және өткізуге;
- 5) жер қойнауын пайдалануға;
- 6) шыны ыдыстарды жинауға және қабылдауға;
- 7) түсті және қара металл сынықтары мен қалдықтарын жинауға (дайындауға), сақтауға, қайта өңдеуге және өткізуге;
- 8) консультациялық қызметтер көрсетуге;
- 9) бухгалтерлік есеп және аудит саласындағы қызметке;
- 10) сақтандыру брокері мен сақтандыру агентінің қаржы, сақтандыру қызметіне және делдалдық қызметіне;
- 11) құқық, әділет және сот төрелігі саласындағы қызметке.

Патент - жеке табыс салығын (төлем көзінен ұсталатын жеке табыс салығын қоспағанда), әлеуметтік салықты, міндетті зейнетақылық жарналар мен әлеуметтік аударымдарды төлеу фактісін растайтын электрондық құжат

Патент негізіндегі арнаулы салық режимін мынадай талаптарға сай келетін дара кәсіпкерлер қолданады:

- 1) қызметкерлердің еңбегін пайдаланбайтын;
- 2) жеке кәсіпкерлік нысанындағы қызметті жүзеге асыратын;
- 3) салық кезеңіндегі табысы тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген ең төменгі жалақының 300 еселенген мөлшерінен аспайтын дара кәсіпкерлер.

Патент негізіндегі арнаулы салық режимін қолданатын дара кәсіпкерлер үшін **күнтізбелік жыл салық кезеңі болып табылады.**

Дара кәсіпкер патент негізінде арнаулы салық режимін қолдану үшін оны қолдана бастағанға дейін орналасқан жері бойынша салық органына салықтық өтінішті табыс етеді.

Қайтадан құрылған дара кәсіпкерлер аталған өтінішті дара кәсіпкер ретінде мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күннен кешіктірмей табыс етеді.

Дара кәсіпкер ретінде мемлекеттік тіркелген күн аталған дара кәсіпкерлер үшін арнаулы салық режимін қолдану басталатын күн болып табылады.

Патент негізінде арнаулы салық режимін қолдануға салықтық өтінішпен бір мезгілде уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша **патент алуға арналған есеп-қисап** (осы тарауды қолдану мақсатында бұдан әрі – есеп-қисап) табыс етіледі.

Бюджетке төленген патент құнын, әлеуметтік аударымдарды төлеуді, міндетті зейнетақы жарналарын аударуды растайтын құжаттар есеп-қисапқа қоса беріледі.

Патент негізінде арнаулы салық режимін қолдану үшін орналасқан жері бойынша салық органына патент құнының есеп-қисабын (осы тараудың мақсатында бұдан әрі – есеп-қисап) ұсынады.

Есеп-қисапты қағаз жеткізгіште немесе электрондық түрде, оның ішінде «электрондық үкімет» веб-порталы арқылы:

1) жаңадан құрылған дара кәсіпкерлер – дара кәсіпкер ретінде тіркеу есебі туралы салықтық өтінішпен бір мезгілде;

2) жалпыға бірдей белгіленген тәртіптен немесе өзге де арнаулы салық режимінен ауысуды жүзеге асыратын дара кәсіпкерлер – патент негізінде арнаулы салық режимін қолдану айының 1 күніне дейін;

3) кезекті патентті алу үшін патент негізінде арнаулы салық режимін қолданатын дара кәсіпкерлер – алдыңғы патенттің қолданылу мерзімі немесе салық есептілігін табыс етуді тоқтата тұру мерзімі өткенге дейін ұсынады.

Дара кәсіпкер ретінде мемлекеттік тіркелген күн жаңадан құрылған дара кәсіпкерлер үшін патент негізінде арнаулы салық режимін қолдану басталатын күн болып табылады.

Есеп-қисап патент құнын есептеу үшін салық есептілігі болып табылады.

Салық төлеуші патент құнын төлеуді есеп-қисапты табыс еткенге дейін жүргізеді.

Патент құны банктер немесе банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар арқылы төленген жағдайда, төлем құжатының деректемелері сұрау салуда көрсетілген кезде «электрондық үкіметтің» веб-порталында қалыптастырылатын «электрондық үкіметтің» төлем шлюзінің хабарламасы электрондық түрде табыс етілетін есеп-қисапқа қоса беріледі.

Патент құнының төленгенін растайтын құжаттар есеп-қисап қағаз жеткізгіште берілген кезде табыс етіледі.

Электрондық түрде, оның ішінде «электрондық үкімет» веб-порталы арқылы табыс етілген есеп-қисапта дара кәсіпкерлер патент құнына қосылатын салықтар және төлемдер сомаларын төлеу бойынша төлем құжаттарынан мәліметтерді көрсетеді.

Дара кәсіпкерлер есеп-қисапты табыс еткеннен кейін салық органы есеп-қисап табыс етілген күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде салық органының ақпараттық жүйесінде патент қалыптастыруды жүргізеді.

Патент нысанын уәкілетті орган бекітеді.

Салық органдары есеп-қисап пен есеп-қисапқа қоса берілетін құжаттар табыс етілгеннен кейін **бір жұмыс күні ішінде патент беруді жүргізеді** немесе уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша патент беруден бас тарту туралы шешім шығарады. Шешім екі данада ресімделеді, оның біреуін салық төлеушіге қол қойылып тапсырылады.

Патент кемінде бір ай және он екі айдан аспайтын мерзімге беріледі.

Патент құнын есептеу салық салу объектісіне 2 процент мөлшеріндегі ставканы қолдану жолымен жүргізіледі.

Патент құны:

1) патент құнының $1/2$ бөлігі мөлшерінде - жеке табыс салығы;

2) «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес есептелген әлеуметтік аударымдарды алып тастағаннан кейінгі патент құнының $1/2$ бөлігі мөлшерінде әлеуметтік салық түрінде бюджетке төленуге жатады.

Әлеуметтік аударымдар сомасы әлеуметтік салық сомасынан асып түскен кезде, әлеуметтік салық сомасы нөлге тең болады.

Егер нақты табыс патенттің қолданылу мерзімінің ішінде есеп-қисапта көрсетілген табыс мөлшерінен асып түссе, дара кәсіпкер бес жұмыс күні ішінде асып түскен сомаға қосымша есеп-қисапты табыс етуге және осы сомадан салықтар төлеуге міндетті.

Аталған есеп-қисаптың негізінде бұрын берілген патенттің орнына жаңа патент беріледі.

Егер патенттің қолданылу мерзімінің ішінде нақты табыс есеп-қисапта көрсетілген табыстың мөлшеріне жетпесе, дара кәсіпкер азаю сомасына қосымша есеп-қисапты табыс етуге құқылы.

Аталған жағдайда артық төленген салық сомаларын қайтару салық органы жүргізген хронометраждық зерттеуден кейін жүргізіледі.

Мынадай шарттарға сай келетін шағын бизнес субъектілері оңайлатылған декларация негізіндегі арнаулы салық режимін қолданады:

1) дара кәсіпкерлер үшін:

дара кәсіпкердің өзін қоса алғанда, қызметкерлердің шекті орташа тізімдік саны салық кезеңі ішінде 25 болса;

салық кезеңі үшін шекті табысы республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және тиісті қаржы жылының 1 қаңтарындағы жағдай бойынша қолданыста болған ең төменгі жалақының 1400 еселенген мөлшерін құраса;

2) заңды тұлғалар үшін:

қызметкерлердің шекті орташа тізімдік саны салық кезеңі ішінде 50 адам болса;

салық кезеңі үшін шекті табысы республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және тиісті қаржы жылының 1 қаңтарындағы жағдай бойынша қолданыста болған ең төменгі жалақының 2800 еселенген мөлшерін құраса, оңайлатылған декларация негізіндегі арнаулы салық режимін қолданады.

(2014.01.01 бастап қолданысқа енгізілді)

Оңайлатылған декларация негізіндегі арнаулы салық режимін қолданатын шағын бизнес субъектілері үшін **жартыжылдық салық кезеңі болып табылады.**

Оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолдану үшін салық төлеуші, орналасқан жері бойынша салық органына салық кезеңі басталғанға дейін салықтық өтінішті табыс етеді.

Қайта құрылған заңды тұлғалар оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолдануға арналған салықтық өтінішті салық органына заңды тұлға әділет органында мемлекеттік тіркелгеннен кейін 20 жұмыс күнінен кешіктірмей табыс етеді.

Қайта құрылған дара кәсіпкерлер оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолдануға арналған салықтық өтінішті дара кәсіпкер ретінде мемлекеттік тіркелген күннен бастап 10 жұмыс күнінен кешіктірмей табыс етеді.

Салық органы уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша арнаулы салық режимін қолдану туралы және арнаулы салық режимін қолданудан бас тарту туралы шешімді салық төлеуші **салықтық өтінішті табыс еткен күннен бастап 3 жұмыс күні ішінде** шығарады. Шешім екі данада ресімделеді.

Салықтарды оңайлатылған декларация негізінде есептеуді салық төлеуші салық салу объектісіне есепті салық кезеңінде 3 процент мөлшеріндегі ставканы қолдану арқылы дербес жүргізеді.

Егер есепті кезеңнің қорытындылары бойынша қызметкерлердің орташа айлық жалақысы тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген ең төмен жалақының, дара кәсіпкерлерде кемінде 2 еселенген, заңды тұлғаларда кемінде 2,5 еселенген мөлшерін құраса, сәйкес салық кезеңі ішінде есептелген салық сомасы қызметкерлердің орташа тізімдік санын негізге ала отырып, әрбір қызметкер үшін салық сомасының 1,5 проценті мөлшеріндегі сомаға азайтылу жағына қарай түзетілуге жатады.

Оңайлатылған декларация салық төлеушінің орналасқан жері бойынша салық органына есепті салық кезеңінен кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірілмей табыс етіледі.

Оңайлатылған декларация бойынша есептелген салықтарды бюджетке төлеу жеке (корпорациялық) табыс салығы мен әлеуметтік салық түрінде есепті салық кезеңінен кейінгі екінші айдың 25-інен кешіктірілмей жүргізіледі.

жеке (корпорациялық) табыс салығы - оңайлатылған декларация бойынша есептелген салық сомасының **1/2 мөлшерінде, әлеуметтік салық** Қазақстан Республикасының міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы заңнамалық актісіне сәйкес Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорына есептелген әлеуметтік аударымдар сомасын алып тастағаннан кейінгі оңайлатылған декларация бойынша есептелген салық сомасының **1/2 бөлігі мөлшерінде төленуге жатады.**

Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорына әлеуметтік аударымдар сомасы әлеуметтік салық сомасынан асып түскен кезде, әлеуметтік салық сомасы нөлге тең болады.

Шаруа немесе фермер қожалықтары үшін арнаулы салық режимі

Шаруа немесе фермер қожалықтары мынадай салық салу режимдерінің бірін дербес таңдауға құқылы:

- 1) шаруа немесе фермер қожалықтары үшін арнаулы салық режимі;
- 2) шағын бизнес субъектілері үшін арнаулы салық режимі;
- 3) жалпыға бірдей белгіленген тәртіп.

Шаруа немесе фермер қожалықтары, бір мезгілде мынадай шарттарға сәйкес келген кезде АСР қолдана алады:

1) жеке меншік және (немесе) жер пайдалану құқығындағы (кейінгі жер пайдалану құқығын қоса алғанда) ауыл шаруашылығы мақсатындағы жер учаскелерінің жиынтық алаңы мыналар үшін:

- Ақмола, Ақтөбе, Шығыс Қазақстан, Батыс Қазақстан, Қарағанды, Қостанай, Павлодар, Солтүстік Қазақстан облыстары үшін – 3 500 га;

- Атырау, Маңғыстау облыстары үшін – 1500 га;

- Алматы, Жамбыл, Қызылорда, Оңтүстік Қазақстан облыстары үшін – 500 га,

- топырақ-климаттық аймақтардағы шөлді және тау бөктеріндегі шөлді-далалық жерлерінде орналасқан аудандарда (Бетпақ Дала, Балқаш көлі маңындағы құмдар) 1500 га болып белгіленген жер учаскесінің шекті алаңынан аспаса;

2) осы арнаулы салық режимі қолданылатын қызмет түрлерін ғана жүзеге асырса;

3) қосылған құн салығының төлеушілері болып табылмаса, шаруа немесе фермер қожалықтарына арналған арнаулы салық режимін қолданады.

Шаруа немесе фермер қожалықтары үшін арнаулы салық режимі **бірыңғай жер салығын** төлеу негізінде бюджетпен есеп айырысудың ерекше тәртібін көздейді және акцизделетін өнімдерді өндіру, қайта өңдеу және өткізу жөніндегі қызметті қоспағанда, ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру, өзі өндірген ауыл шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеу және оны өткізу жөніндегі шаруа немесе фермер қожалықтарының қызметіне қолданылады.

Күнтізбелік жыл бірыңғай жер салығы бойынша салық кезеңі болып табылады.

Шаруа немесе фермер қожалықтары арнаулы салық режимін қолдану үшін осы режим қолданылған бірінші жылдың 20 ақпанынан кешіктірмей жер учаскесінің орналасқан жері бойынша салық органына салықтық өтінішті табыс етеді.

Салықтың өтінішпен бір мезгілде мынадай құжаттардың:

1) нотариат куәландырған немесе селолық (кенттік) атқарушы органдар куәландырған жер учаскелеріне сәйкестендіру құжаттарының;

2) жер ресурстарын басқару жөніндегі уәкілетті мемлекеттік орган берген, нотариат куәландырған немесе селолық (кенттік) атқарушы органдар куәландырған жер учаскелерін бағалау құнын айқындайтын актілердің көшірмелері табыс етіледі.

Акт болмаған жағдайда, жер учаскелерін бағалау құны жер ресурстарын басқару жөніндегі уәкілетті мемлекеттік орган берген деректер бойынша 1 гектар жердің аудан бойынша орташа бағалау құны негізге алына отырып айқындалады.

Бірыңғай жер салығын төлеушілер салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдердің мынадай түрлерін төлеушілер болып табылмайды:

1) осы арнаулы салық режимі қолданылатын шаруа немесе фермер қожалықтарының қызметінен түскен табыстан алынатын **жеке табыс салығын;**

2) **осы арнаулы салық режимі қолданылатын қызметті жүзеге асырудан түскен айналым бойынша қосылған құн салығын;** (алып тасталды - ҚР 28.11.2014 [№ 257-V](#) Заңымен (01.01.2015 бастап қолданысқа енгізілді);

2-1) қоршаған ортаға эмиссиялар үшін төлемақыларды;

3) осы арнаулы салық режимі қолданылатын қызметте пайдаланылатын жер учаскелері бойынша **жер салығын және (немесе) жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақыны;**

4) осы Кодекстің 365-бабы 3-тармағының 1), 2) тармақшаларында аталған салық салу объектілері бойынша **көлік құралдары салығын;**

5) осы Кодекстің 394-бабы 4-тармағының 1) тармақшасында аталған салық салу объектілері бойынша **мүлік салығын**

**Жер учаскесін бағалау құны
бірыңғай жер салығын
есептеу үшін салық салу
объектісі болып табылады.**

Егістік бойынша бірыңғай жер салығын есептеу жер учаскелерінің жиынтық бағалау құнына жер учаскелерінің жиынтық ауданын негізге ала отырып, мынадай ставкаларды қолдану жолымен жүргізіледі (өзгеріс енгізілді бұл ставкалар қолданылмайды):

Рет №	Жер учаскелерінің алаңы (гектар)	Салық ставкасы
1.	500-ге дейін	0,1%
2.	501-ден 1000-ға дейін қоса алғанда	500 гектардан бағалау құнының 0,1% + 500 гектардан асатын гектарлардың бағалау құнының 0,2%
3.	1000-нан 1500-ге дейін қоса алғанда	1000 гектардан бағалау құнының 0,2% + 1000 гектардан асатын гектарлардың бағалау құнының 0,3%
4.	1501-ден 3000-ға дейін қоса алғанда	1500 гектардан бағалау құнының 0,3% + 1500 гектардан асатын гектарлардың бағалау құнының 0,4%
5.	3000-нан жоғары	3000 гектардан бағалау құнының 0,4% + 3000 гектардан асатын гектарлардың бағалау құнының 0,5%

Егістік бойынша бірыңғай жер салығын есептеу жер учаскелерінің жиынтық бағалау құнына жер учаскелерінің жиынтық ауданын негізге ала отырып, мынадай мөлшерлемелерді қолдану жолымен жүргізіледі: **(өзгерістер енгізілді 28.11.2014 [№ 257-V](#) (01.01.2015 бастап қолданысқа енгізілді)**

Ррет №	Жер учаскелерінің алаңы (гектар)	Салық мөлшерлемесі
1	2	3
1.	500-ге дейін	0,15 %
2.	501-ден 1000-ға дейін қоса алғанда	500 гектардан бағалау құнының 0,15 % + 500 гектардан асатын гектарлардың бағалау құнының 0,3 %
3.	1001-ден 1500-ге дейін қоса алғанда	1000 гектардан бағалау құнының 0,3 % + 1000 гектардан асатын гектарлардың бағалау құнының 0,45 %
4.	1501-ден 3000-ға дейін қоса алғанда	1500 гектардан бағалау құнының 0,45 % + 1500 гектардан асатын гектарлардың бағалау құнының 0,6 %
5.	3000-нан жоғары	3000 гектардан бағалау құнының 0,6 % + 3000 гектардан асатын гектарлардың бағалау құнының 0,75 %

Жайылымдар, табиғи шабындықтар және арнаулы салық режимі қолданылатын қызметте пайдаланылатын басқа да жер учаскелері бойынша бірыңғай жер салығын есептеу жер учаскелерінің **жиынтық бағалау құнына 0,2% мөлшерлемесін қолдану арқылы жүргізіледі.**

Жергілікті өкілді органдардың Қазақстан Республикасының жер заңнамасына сәйкес пайдаланылмайтын ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерге бірыңғай жер салығының мөлшерлемелерін жергілікті атқарушы органдардың ұсыныстары негізінде **он еседен асырмай** жоғарылатуға құқығы бар.

Бірыңғай жер салығын төлеушілер әрбір қызметкер, сондай-ақ шаруа немесе фермер қожалығының басшысы мен кәмелетке толған мүшелері үшін республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және тиісті қаржы жылының бірінші қаңтарында қолданыста болған айлық есептік көрсеткіштің **20 пайыз мөлшерлемесі** бойынша әлеуметтік салық сомасын ай сайын есептеп отырады. Шаруа немесе фермер қожалығының кәмелетке толған мүшелерінің әлеуметтік салықты есептеу мен төлеу жөніндегі міндеттемелері олар кәмелетке толған жылдан кейінгі күнтізбелік жылдың басынан бастап туындайды.

Әлеуметтік салықтың есептелген сомасы "[Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы](#)" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес есептелген әлеуметтік аударымдар сомасына азайтылуға жатады.

Әлеуметтік аударымдар сомасы әлеуметтік салық сомасынан асып түскен кезде, әлеуметтік салықтың сомасы нөлге тең болады.

Бірыңғай жер салығын, әлеуметтік салықты, төлем көзінен ұсталатын жеке табыс салығын, жер бетіндегі көздердің су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақыны, әлеуметтік аударымдарды төлеу, міндетті зейнетақы жарналарын аудару мынадай тәртіппен:

1) салық кезеңінің 1 қаңтарынан 1 қазанына дейін есептелген соманы төлеу ағымдағы салық кезеңінің 10 қарашасынан кешіктірілмей;

2) салық кезеңінің 1 қазанынан 31 желтоқсанына дейін есептелген соманы төлеу есепті салық кезеңінен кейінгі салық кезеңінің 10 сәуірінен кешіктірілмей жүргізіледі.

2. Әлеуметтік салықты және төлем көзінен ұсталатын жеке табыс салығын төлеу жер учаскелерінің орналасқан жері бойынша жүргізіледі.

Бірыңғай жер салығын төлеушілерге арналған декларацияда төлем көзінен ұсталатын бірыңғай жер салығының, әлеуметтік салықтың, жеке табыс салығының, жер беті көздерінің су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақының, қоршаған ортаға эмиссия үшін төлемақының, міндетті зейнетақы жарналары мен әлеуметтік аударымдардың есептелген сомалары көрініс табады.

Бірыңғай жер салығын төлеушілерге арналған декларация жер учаскесінің орналасқан жері бойынша салық органына есепті **салық кезеңінен кейінгі салық кезеңінің 31 наурызынан кешіктірілмей** табыс етіледі

Арнаулы салық режимі:

1) ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіруші заңды тұлғалардың:

жерді пайдалана отырып ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру, өзі өндірген осы өнімді қайта өңдеу және өткізу;

толық кезеңді (төлді өсіруден бастап) мал шаруашылығы мен құс шаруашылығының (оның ішінде, асыл тұқымды), ара шаруашылығының өнімдерін өндіру, сондай-ақ өзі өндірген осы өнімдерді қайта өңдеу және өткізу жөніндегі қызметіне;

- **селолық тұтыну кооперативтерінің:**

- шаруа немесе фермер қожалықтары - осы кооперативтердің мүшелері (пайшылары) өндірген ауыл шаруашылығы өнімдерін өткізу;

шаруа немесе фермер қожалықтары - осы кооперативтердің мүшелері (пайшылары) өндірген ауыл шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеу және осы өнімдерді қайта өңдеу нәтижесінде алынған өнімдерді өткізу жөніндегі қызметіне қолданылады.

Мүшелік негізде мүшелерінің (пайшыларының) материалдық және өзге де қажеттерін қанағаттандыру үшін өз мүшелерінің мүліктік (пайлық) жарналарын біріктіру жолымен жүзеге асырылатын азаматтардың ерікті бірлестігі **селолық тұтыну кооперативі деп танылады.**

Селолық тұтыну кооперативтеріне мыналар жатады:

1) мүшелері (пайшылары) тек шаруа немесе фермер қожалықтары болып табылатын;

2) жиынтық жылдық табысының кемінде 90 процентін кооперативтердің мүшелері (пайшылары) өндірген ауыл шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеу және осы өнімдерді қайта өңдеу нәтижесінде алынған өнімдерді өткізу жөніндегі қызметті жүзеге асыру нәтижесінде алуға жататын (алынған) табыстар құрайтын селолық тұтыну кооперативтері.